

**ПРИВАТНИЙ ВІШІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БУКОВИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОНОМІКИ

Схвалено та затверджено на засіданні
науково-методичної ради факультету
протокол №1 від 25.08.2023

ЗАТВЕРДЖОЮ:
декан факультету
інформаційних технологій та економіки

Тетяна Штерма

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
«ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Освітньо-професійна програма облік і оподаткування
(назва програми)

Спеціальність 071 облік і оподаткування

Галузь знань 07 управління та адміністрування
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет інформаційних технологій та економіки

Мова навчання українська

Розробник: Гончарук Яна Миколаївна кандидат економічних наук, доцент.

Профайл викладача (-ів)

<http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. :

E-mail: yanick141516@gmail.com

Консультації
з здобувачами вищої освіти

четвер з 10.00 до 16.00 та за окремим розкладом погоджено

1. Анонсація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Податковий менеджмент є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців з фінансів, банківської справи та страхування. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо вивчення теоретичних та організаційних основ податкового менеджменту, а також ознайомлення з напрямами контрольної роботи податкових органів і вирішення спірних питань.

Дисципліна «Податковий менеджмент» необхідна для підготовки магістрів такого рівня, які добре володітимуть теоретичними знаннями з питань змісту податкової системи, зasad її побудови та закономірностей розвитку, механізмів функціонування податків у їх взаємозв'язку; формування практичних навичок нарахування податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Ці знання надають можливість майбутньому фахівцю вільно орієнтуватись в питаннях оподаткування, об'єктивно оцінювати зміни, що відбуваються в податковій політиці, механізмах справляння податків, розуміти суть і тенденції розвитку податкових відносин, видів податків у їх взаємозв'язку.

Курс «Податковий менеджмент» є одним із системотворчих у процесі формування компетенцій сучасного економіста, який має теоретичне, методичне і одночасно прикладне значення.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Предметом вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є організація стягнення податків і зборів, а також економічні, організаційні, правові питання, що виникають при управлінні податковими відносинами.

Метою вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є оволодіння студентами базовими знаннями з розробки та реалізації управлінських рішень у сфері оподаткування, формування професійних навичок роботи у контролюючих органах, а також податкового регулювання і планування на макро- та мікроекономічних рівнях.

Завдання вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» полягають у такому:

- опанувати теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту, роль податкової складової в бюджетних надходженнях;
- поглиблено вивчити податкове законодавство;
- оволодіти законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами з питань оподаткування;
- з'ясувати функції контролюючих органів з адміністрування податкових зобов'язань платників;
- набути навиків контрольної роботи працівників контролюючих органів;
- з'ясувати форми і сутність контрольної роботи податкових органів, особливості проведення податкового аудиту з окремих видів податків;
- набути вміння роз'яснювати окремі положення податкового законодавства, вирішувати дискусійні питання, давати пропозиції щодо його вдосконалення;
- ознайомитися з інформаційними системами і технологіями, що застосовуються у діяльності контролюючих органів.

3. Пререквізити: «Фінанси», «Бухгалтерський облік», «Аудит», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Менеджмент», «Податкова система», «Місцеві фінанси», «Адміністрування податків та митних платежів», «Управління державними та місцевими фінансами», «Управління фінансами суб'єктів господарювання» тощо.

4. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

Програмні результати навчання:

ПРН08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПРН10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПРН15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

5. Програма дисципліни «Податковий менеджмент»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні та структурна організація податкового менеджменту

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Зміст поняття «управління оподаткуванням». Органи управління податковими відносинами. Фактори, які обумовлюють необхідність вдосконалення управління оподаткуванням. Зміст поняття «податковий менеджмент». Завдання і мета податкового менеджменту. Структура і складові податкового менеджменту. Суб'єкти і об'єкти податкового менеджменту. Організаційні і правові засади функціонування державного податкового менеджменту. Державна податкова та митна служба у структурі управління оподаткуванням. Система органів державної податкової та митної служби, головні проблеми їх функціонування. Стратегічні напрями їх розвитку. Напрями модернізації державної податкової та митної служби України. Програма модернізації ДПС: основні напрями структурної реорганізації та розвитку інформаційної інфраструктури. Менеджмент справляння податків в умовах реформування економіки України.

Література: 5, 6, 8, 23, 26, 33.

Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту

Зміст поняття «податкове прогнозування і планування». Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування. Поняття макроекономічного прогнозування.

Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень. Сфери податкового планування. Методи прогнозування і планування. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

Література: 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 17, 18, 19.

Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): методичні аспекти

Методика прогнозування: податку на доходи фізичних осіб; податку на прибуток; податку на додану вартість; акцизного податку, місцевих податків і зборів. Напрями покращення адміністрування податків і зборів в контексті застосування інноваційних підходів.

Література: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 16, 17, 18, 19.

Змістовий модуль 2. Структурна організація податкового менеджменту: податкове регулювання, контроль, корпоративний податковий менеджмент, міжнародне податкове планування, морально-етичні аспекти функціонування податкового менеджменту та діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів

Тема 4. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.

Зміст поняття «податкове регулювання». Механізм бюджетно-податкового регулювання. Способи податкового регулювання: податкові пільги, штрафні санкції, податкові ставки. Методи податкового регулювання: інвестиційний податковий кредит;

податкові канікули; легалізація неоподаткованих доходів; міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування; оптимізація податкових ставок. Принципи організації системи податкового стимулів. Пільги в оподаткуванні юридичних осіб як фактор бюджетного процесу в Україні. Недоліки пільгового оподаткування. Шляхи вдосконалення податкового регулювання економіки.

Література: 5, 6, 8, 13, 18, 21, 23, 25, 28.

Тема 5. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю і податкового механізму.

Зміст державного податкового контролю як елементу фінансового контролю і податкового механізму. Джерела інформації для податкового контролю. Поняття про контролюючі органи та їх компетенцію. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності: права органів ДПС; періодичність і порядок проведення перевірок. Основні типові способи здійснення

правопорушень у сфері оподаткування і методи їх виявлення. Причини ухилення від сплати податків. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства: фінансова, адміністративна та кримінальна.

Література: 4, 5, 6, 8, 9, 10, 19, 20, 21, 23, 31.

Тема 6. Корпоративний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.

Корпоративний податковий менеджмент як складова частина управління оподаткуванням. Взаємозв'язок корпоративного податкового менеджменту і управлінського процесу на підприємстві. Мета, суб'екти і об'екти корпоративного податкового менеджменту. Процеси корпоративного податкового менеджменту. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків. Фактори, які впливають на ефективність корпоративного податкового менеджменту.

Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

Зміст поняття “податкове планування”. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковим плануванням. Принципи податкового планування на підприємстві. Етапи податкового планування.

Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Тема 8. Міжнародне податкове планування.

Зміст і завдання міжнародного податкового планування. Стадії процесу міжнародного податкового планування. Форми і методи податкового планування. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового планування і податкового права. Види міжнародного податкового планування. Мета, суб'екти і об'екти корпоративного податкового планування та індивідуального (особистого) міжнародного податкового планування. Основи міжнародного податкового інвестування.

Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 25, 26, 30, 32.

Тема 9. Морально-етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні.

Фіскальна соціологія в теоретичних розробках науковців. Морально-етичні аспекти реалізації податкового менеджменту. Фактори, що впливають на податкове мислення, податкову етику, податкове сприйняття. Самооцінка компетентності у сфері сплати податків. Податкові технології, їх вплив на податкову діяльність платників податків. Антифіскальна

поведінка платників податків: причини, передумови, наслідки. Рівень податкової культури

в суспільстві. Податкові девіації, їх причини та різновиди. Девіантна, деліквентна та кримінальна поведінка платників податків. Механізми боротьби з девіантною поведінкою платників податків.

Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 23, 33.

Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Електронні сервіси Державної податкової служби: Електронний кабінет платника податків; Сервіс «info TAX»; Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (ЗІР); Антикорупційний сервіс «Пульс». Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні. Переваги електронної звітності, перед традиційним паперовим методом подання звітів. Недоліки програм для здачі електронної звітності. Вибір програми для здачі звітності в електронній формі. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ). Комерційні програми для подання звітності («MeDoc», «Арт-звіт плюс», «iFin», «1С-Звіт», «Соната», «Taxer»)

Література: 5, 6, 7, 12, 15, 24.

Тематичний план «Податковий менеджмент»

Теми	Форма контролю
Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні та структурна організація податкового менеджменту	
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту	Поточне опитування і тестування
Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.	Поточне опитування і тестування
Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): методичні аспекти	Поточне опитування і тестування
Змістовий модуль 2. Структурна організація податкового менеджменту: податкове регулювання, контроль, корпоративний податковий менеджмент, міжнародне податкове планування, морально – етичні аспекти функціонування податкового менеджменту та діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів	
Тема 4. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.	Поточне опитування, тестування, задачі
Тема 5. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю і податкового механізму.	Поточне опитування, задачі
Тема 6. Корпоративний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.	Поточне опитування і тестування

Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту	Поточне опитування і тестування
Тема 8. Міжнародне податкове планування.	Поточне опитування, задачі
Тема 9. Морально-етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні.	Поточне опитування і тестування
Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.	Поточне опитування і тестування

6. ТЕМАТИКА ТА ПЛANI ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

1. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Мета: засвоїти основні положення щодо змісту поняття податковий менеджмент

1. Управління оподаткуванням в умовах трансформації економіки України.
2. Державний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.
3. Державна податкова служба у структурі державного податкового менеджменту. Література: 5, 6, 8, 23, 26, 33.

Практичне заняття 2. Податкове прогнозування і планування - складова частина державного податкового менеджменту

Мета: визначити роль та значення податкового прогнозування і планування як складової бюджетного процесу

1. Зміст поняття “податкове прогнозування і планування”.
2. Макроекономічне прогнозування – основа бюджетного процесу.
3. Методи прогнозування і планування.
4. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування. Література: 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 17, 18, 19.

Практичне заняття 3. Прогнозування податків, зборів (обов’язкових платежів): методичні аспекти

Мета: освоїти методики прогнозування і планування основних бюджетоутворюючих податків

1. Прогнозування податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб.
2. Прогнозування податку на додану вартість та акцизного податку.
3. Прогнозування окремих місцевих податків та зборів. Література: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 16, 17, 18, 19.

Практичне заняття 4. Податкове регулювання в Україні

Мета: зрозуміти роль податкового регулювання як основного способу регулювання економічних процесів в країні

1. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.
2. Методи податкового регулювання.
3. Способи реалізації податкового регулювання в Україні. Література: 5, 6, 8, 13, 18, 21, 23, 25, 28.

Практичне заняття 5. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю і податкового механізму

Мета: засвоїти положення щодо методики здійснення податкових перевірок як основної форми податкового контролю

1. Зміст податкового контролю.
2. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами ДПС України.
3. Основні причини і типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення.
4. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства. Література: 4, 5, 6, 8, 9, 10, 19, 20, 21, 23, 31.

Практичне заняття 6: Корпоративний податковий менеджмент у системі управління підприємством

Мета: визначити необхідність впровадження основних елементів податкового менеджменту на підприємстві в умовах ринкової економіки

1. Зміст категорії “корпоративний податковий менеджмент” та його елементи.
2. Фактори які впливають на ефективність корпоративного податкового менеджменту.
3. Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Практичне заняття 7: Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту

Мета: освоїти основні навики щодо податкового планування як основної форми оптимізації фінансово-господарської діяльності

1. Зміст поняття “податкове планування”.
 2. Принципи податкового планування.
 3. Етапи податкового планування.
- Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Практичне заняття 8: Міжнародне податкове планування

Мета: розуміти необхідність існування міжнародного податкового планування в умовах глобалізації

1. Зміст поняття “міжнародного податкового планування”.
2. Форми і методи податкового планування.
3. Взаємозв’язок і взаємозалежність податкового права і податкового планування.
4. Види міжнародного податкового планування.
5. Основи міжнародного податкового інвестування. Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 25, 26, 30, 32.

Практичне заняття 9. Морально – етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні

Мета: розуміти необхідність дослідження природи існування ухилення від сплати податків і методів боротьби з ним

1. Фіскальна соціологія в теоретичних розробках вітчизняних та зарубіжних науковців.
2. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти реалізації зasad податкового менеджменту податковими органами.
3. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків.
4. Ухилення від оподаткування як різновид антифіскальної поведінки платників

податків.

Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 23, 33.

Практичне заняття 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Мета: сформувати здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері справляння податків

1. Електронні сервіси Державної податкової служби.
2. Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні.
3. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ).
4. Комерційні програми для подання звітності («MeDoc», «Арт-звіт плюс», «iFin», «1С-Звіт», «Соната», «Taxer»).

Література: 5, 6, 7, 12, 15, 24.

Комплексне практичне індивідуальне завдання

Полягає у вирішенні кожним студентом завдання, яке полягає у розв'язку завдань як по державному податковому менеджменту, так і по корпоративному з обов'язковими висновками і обґрунтованими пропозиціями.

Пропонується два варіанти виконання комплексного практичного індивідуального завдання (на вибір студента):

Варіант 1: Полягає у розробці кожним студентом моделі розвитку країни на середньо і довгострокову перспективу на основі макропоказників і з врахуванням певних ризиків соціально-економічного розвитку.

Варіант 2: Полягає у здійсненні аналізу ефективності податкового планування на підприємстві на основі розрахунку показників економії податкових платежів.

Тематика самостійної роботи студентів

1. Податковий менеджмент: організаційні, правові та етичні аспекти.
2. Органи управління податковими відносинами.
3. Організаційні і правові засади функціонування державного податкового менеджменту.
4. Система органів державної податкової служби.
5. Напрями модернізації Державної податкової служби України.
6. Менеджмент справляння податків в умовах реформування економіки України.
7. Еволюція державного податкового менеджменту в Україні.
8. Теоретичні і практичні засади державного податкового менеджменту.
9. Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування.
10. Поняття макроекономічного прогнозування.
11. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів.
12. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень.
13. Методи прогнозування і планування.
14. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.
15. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.
16. Податковий менеджмент у країнах ринкової економіки.
17. Методи податкового регулювання. Принципи організації системи податкового стимулування.
18. Пільги в оподаткуванні юридичних осіб як фактор бюджетного процесу в Україні.
19. Недоліки пільгового оподаткування.
20. Шляхи вдосконалення податкового регулювання економіки.
21. Податкового регулювання як фактор стабілізації економіки України.

22. Податкові пільги і стимули: необхідність та ефективність застосування в умовах переходної економіки.
23. Поняття про контролюючі органи та їх компетенцію.
24. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності.

25. Основні типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування і методи їх виявлення.
26. Причини ухилення від сплати податків.
27. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства: фінансова, адміністративна та кримінальна.
28. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю.
29. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового менеджменту.
30. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків.
31. Корпоративний податковий менеджмент у системі управління підприємством.
32. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.
33. Оцінка податкового навантаження на підприємство та шляхи його зменшення.
34. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування.
35. Етапи податкового планування на підприємстві.
36. Зміст і завдання міжнародного податкового планування.
37. Оцінка податкового навантаження в Україні.
38. Податки в Україні: від каральної до стимулюючої функції.
39. Морально-етичні аспекти податкового менеджменту.
40. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Дайте визначення категорії «податковий менеджмент».
2. Охарактеризуйте особливості податкового менеджменту в Україні.
3. Дайте визначення і характеристику терміну «податкова система держави».
4. Які недоліки присутні у роботі контролюючих органів при виконанні ними своїх завдань і функцій?
5. Охарактеризуйте завдання органів ДПС з позицій податкового менеджменту.
6. Назвіть фактори, які свідчать про недостатню ефективність податкового менеджменту у підрозділах податкової служби.
7. Охарактеризуйте структуру податкового менеджменту.
8. Визначте мету державного податкового менеджменту.
9. Охарактеризуйте основні завдання державного податкового менеджменту.
10. Які основні етапи еволюції податкового менеджменту в Україні?
11. Корпоративний податковий менеджмент, загальна характеристика та особливості.
12. Завдання та методи державного податкового менеджменту.
13. Мета корпоративного податкового менеджменту.
14. Об'єкти і суб'єкти державного податкового менеджменту.
15. Об'єкти і суб'єкти корпоративного податкового менеджменту.
16. Порядок ведення обліку платників податків у контролюючих органах.
17. Порядок взяття на облік у контролюючих органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів.
18. Порядок взяття на облік нерезидентів.
19. Порядок взяття на облік фізичних самозайнятих осіб, фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність
20. Документи, які засвідчують реєстрацію в контролюючих органах юридичних і фізичних

осіб.

21. Порядок зняття з обліку платників податків у контролюючих органах.
22. Перелік окремих реєстрів, які ведуть контролюючі органи.
23. Відповіальність за порушення порядку реєстрації в податкових органах.
24. Завдання і цілі обліку платежів в органах ДПС.
25. Порядок ведення інтегрованої картки платника податку.
26. Організація ДПС повною сплати податків до бюджетів всіх рівнів.
27. Звітність ДПС щодо надходження платежів до бюджетів, порядок її складання та надання.
28. Взаємозв'язок податкових органів і органів казначейства щодо звітності по надходженню платежів і зборів.
29. Способи забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків і зборів.
30. Види відповіальності за порушення податкового законодавства.
31. Поняття та порядок застосування штрафних санкцій.
32. Розмір та порядок нарахування штрафних санкцій при самостійному виявленні факту заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів.
33. Порядок нарахування пені. Зупинення терміну нарахування пені. Розмір пені.
34. Порядок оскарження рішень контролюючого органу.
35. Поняття та сутність податкового боргу.
36. Джерела та шляхи погашення податкового боргу.
37. Податкова вимога, термін виникнення та припинення.
38. Відстрочення і розстрочення сплати податкових зобов'язань.
39. Порядок застосування податкової застави.
40. Предмет податкової застави.
41. Податковий керуючий, його права і функції.
42. Організація продажу заставного майна як винятковий засіб виконання платниками своїх обов'язків перед бюджетом.
43. Поняття безнадійного податкового боргу та порядок його списання.
44. Термін давності щодо погашення податкового боргу платників податків перед бюджетом.
45. Поняття, сутність та принципи податкового контролю.
46. Шляхи проведення податкового контролю.
47. Методи та форми податкового контролю.
48. Види і способи порушень у сфері оподаткування.
49. Яке основне завдання податкового прогнозування і планування?
50. Які фактори впливають на якість прогнозування і планування?
51. Чи існує взаємозв'язок між загальнодержавним і корпоративним податковим плануванням?
52. Які основні пріоритети загальнодержавного податкового планування і прогнозування?
53. Дайте визначення податкового регулювання як складової частини державного податкового менеджменту.
54. Охарактеризуйте механізм податкового регулювання.
55. Перерахуйте принципи організації системи податкового стимулювання.
56. Дайте визначення податкових пільг.
57. Які є види податкових пільг?
58. Дайте визначення податкового регулювання, яке здійснюється через економічно обґрунтовану систему пільг.
59. Доведіть необхідність існування податкових пільг в економіці України.
60. Назвіть недоліки пільгового оподаткування в Україні.
61. Чим зумовлена необхідність податкового контролю в Україні?
62. Дайте визначення податкового контролю.
63. Об'єкт, предмет і цілі податкового контролю.
64. Податкова політика підприємства та її вплив на організацію податкового контролю.
65. Сценарії поведінки підприємства в податкових взаєминах з державою.
66. Сутність та види податкових перевірок.

67. Охарактеризуйте порядок проведення планових перевірок контролюючими органами.
68. Які існують причини нелегального ухилення від сплати податків?
69. Що необхідно розуміти під ухиленням від сплати податків?
70. Які існують види відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства?
71. Порядок проведення камеральних, документальних невиїзних перевірок.
72. Підстави та порядок проведення виїзних документальних планових і позапланових та фактичних перевірок.
73. Взаємодія контролюючих органів та платників податків при організації та проведенні податкових перевірок.
74. Типології податкових схем, що застосовуються платниками податків.
75. Сценарії поведінки підприємства при проведенні податкових перевірок.
76. Порядок оформлення та реалізації податкових перевірок.
77. Дайте визначення податкового планування па підприємстві.
78. Планування податкових платежів і податкове планування є ідентичними поняттями чи ні? Чому?
79. Охарактеризуйте основні принципи, па яких базується ефективність податкового планування.
80. Назвіть основні етапи податкового планування па підприємстві.
81. Охарактеризуйте показники для оцінки рівня податкового навантаження па підприємство.
82. Охарактеризуйте показники для оцінки ефективності податкового планування на підприємстві.
83. Чи існує взаємозв'язок між необхідністю податкового планування і рівнем податкового навантаження у країні?
84. Чи можливий варіант, при якому цілі податкового планування вступають у протиріччя з загальними комерційними пріоритетами підприємства?
85. Поняття і суть корпоративного податкового менеджменту.
86. Форми реалізації податкової політики підприємства.
87. Механізм реалізації контрольної функції корпоративного податкового менеджменту.
88. Виділіть об'єкти корпоративного податкового менеджменту.
89. Перерахуйте суб'єкти корпоративного податкового менеджменту.
90. Охарактеризуйте основні процеси, які забезпечують функціонування корпоративного податкового менеджменту.
91. Чим викликана необхідність існування корпоративного податкового менеджменту?
92. У чому полягають результати корпоративного податкового менеджменту?
93. Що складає інформаційну базу корпоративного податкового менеджменту?
94. Що передбачає функціонування корпоративного податкового менеджменту?
95. Охарактеризуйте внутрішні і зовнішні взаємозв'язки корпоративного податкового менеджменту.

8. КРИТЕРІЙ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

1. Курс складається з двох модулів:

1.1. *Модуль 1 – теми 1 – 3*

Модуль 2 – теми 4 – 10

1.2. Кожний модуль передбачає оцінювання за 35-балльною шкалою.

2. Критерії оцінювання знань студентів з поточного контролю:

2.1 Рівні оцінювання:

Рівень 1. Дати письмову відповідь на теоретичні питання, творчо-пізнавальні завдання (відповідь: так, ні), наукові завдання (замість крапок поставити за змістом слово чи словосполучення, які Ви вважаєте єдино правильними); лексико-семантичний диктант (дати

точне визначення тому чи іншому поняттю, терміну) – до 3-х балів за кожне завдання.

Рівень 2. Тестові завдання – до 4-х балів.

Рівень 3. Вирішення проблемних ситуацій до 5-и балів.

2.2 Самостійна робота – опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблена вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях та підготовка до практичних занять; переклад іноземних джерел встановленої тематики, підготовка та оформлення схем, діаграм та інших завдань графічного характеру; опрацювання та підготовка огляду опублікованих статей у фахових та інших виданнях; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед іспитом тощо: - від 1-го до 3-х балів;

2.3 Індивідуальні навчально-дослідні завдання – виконання розрахунково-аналітичних робіт, дослідження практичних ситуацій, підготовка фінансових звітів, аналіз діяльності досліджуваного підприємства, розробка програм здійснення певних процесів, підготовка реферативних матеріалів з актуальної тематики, власних досліджень до олімпіад, конференцій тощо: до 5-и балів.

2.4 Модульна контрольна робота – до 5 балів.

2.5 Ректорська контрольна робота – до 5 балів.

4. Організація підсумкового контролю у формі іспиту:

4.1.Іспити проводяться у формі виконання письмових екзаменаційних завдань, тестування на комп'ютерах. На іспит виносяться вузлові питання з навчальних програм, визначення економічних категорій та понять, тестові, наукові завдання та аналіз конкретних ситуацій.

4.2.Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів. Кожне з шести запропонованих завдань має шкалу 0-5 балів.

4.3.Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та виконання завдань, що виносяться на іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в традиційну 4-бальну та шкалу за системою ECTS в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	відмінно
82 - 89	B	добре	добре
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	задовільно
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Герчаківський С. Д. Митна справа: Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2020. 316 с.
3. Глухова В. І., Іванова А. П. Аналіз податкових надходжень до Державного

- бюджету України в сучасних умовах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 5 (27). С.111-114.
4. Гуцул І. А. Моніторинг способів протидії ухиленню від оподаткування. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Випуск 18. С. 151-156.
 5. Дема Д. І., Шевчук І. В., Мартинюк Г. П. Податковий менеджмент: навч. посібник; за заг. ред. Д.І. Деми. К.: Алерта, 2017. 256 с.
 6. Дубовик О. Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях: Навчальний посібник. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 248 с.
 7. Електронний кабінет платника податків URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
 8. Зайцев О. В. Податковий менеджмент: підручник. Київ: Ліра-К, 2017. 308 с.
 9. Кізима А. Я., Лободіна З. М. Механізм формування бюджетних коштів в контексті забезпечення соціально-економічного розвитку держави. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 3/2. С. 25–31.
 10. Кізима А., Кізима Т. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 2. С. 47-56.
 11. Кізима А., Кізима Т., Лободіна З. Оптимізація витрат бюджетних коштів на організацію діяльності держави. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць*. 2018. Випуск 2 (25). С. 183-190.
 12. Кізима А., Лободіна З. Трансформація технологій бюджетування в контексті забезпечення інклузивного сталого зростання держави. *Світ фінансів*. 2021. Випуск 1 (66). С. 24-37.
 13. Кізима А.Я., Лободіна З.М., Марущак Л.І. Оцінювання фіscalальної та регулюючої ролі ПДВ. *Галицький економічний вісник*. 2020. №6 (67). С. 129–136.
 14. Луцик А. І. Використання видаткового інструменту фіiscalальної політики у формуванні ефективного фіiscalального простору України. *Інноваційна економіка*. 2018. № 9-10. С. 171-176.
 15. Луцик А. І. Трансформація фіiscalальної політики та фіiscalного простору за умов експансії цифрових технологій. *Облік і фінанси*. 2018. № 4 (82). С.108-113.
 16. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
 17. Остріщенко Ю. Особливості планування та виконання місцевих бюджетів у контексті реалізації бюджетної реформи та реформи децентралізації. *Світ фінансів*. 2017. Вип. 4. С.132-144.
 18. Підприємництво: підручник для слухачів курсів перепідготовки військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей в Україні (проект Україна – Норвегія) / А. Крисоватий, У. Коруц, В. Островерхов та ін.; за заг. ред. А. Крисоватого. Київ: Друкарський двір Олега Федорова, 2021. 332 с.
 19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-V. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
 20. Сидорович О. Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2018. № 1. С. 70-80.
 21. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні: монографія / за ред. д.е.н.. професора А. І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка. 2020. 414 с.
 22. Тулай О. І. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: особливості, тенденції та проблеми. *Світ фінансів*. 2017. Вип. 4 (53). С. 24-34.
 23. Формування фіiscalального простору України в умовах глобалізаційних дисбалансів: монографія / за ред. д.е.н., професора А.І. Крисоватого. Тернопіль: ТНЕУ. 2018. 588 с.
 24. Яку програму вибрати для подачі звітів в електронному вигляді. URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-v-elektronnomu-viglyadi.html>.

25. Agu G. A. Onwuka O. O., Aruomah O. Impact of taxation on the performance of small and medium Enterprises in Aba, Abia State, Nigeria. *Archives of Business Research.* 2019. Vol. 7. P. 1–15. DOI: <http://dx.doi.org/10.14738/abr.73.2.6359>.
26. Belz T., von Hagen D., Steffens Ch. Taxes and firm size: Political cost or political power? *Journal of Accounting Literature.* 2019. Vol. 42. P. 1–28. DOI:<https://doi.org/10.1016/j.acclit.2018.12.001>
27. Gogol T. A., Volot O. I. Tax methods of regulating the development of small business in the developed world. *Scientific Bulletin of Polissya.* 2017. № 1 (9), part 1. P. 87-92
28. Halunko V. V. Halunko V., Savyuk M. Foreign experience for financing small and medium business. *Baltic Journal of Economic Studies.* 2018. Vol. 4, No. 5. P. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-5-40-45>
29. Kizyma T. O., Lobodina Z. M., Kizyma A. Ya. Optimization of budget funds expenditures on organization of the state activity. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики:* зб. наук. праць. 2018. Випуск 2 (25). С. 183–190.
30. Miller G. E., Vistnes J. P. Taxes and the location of U.S. business activity abroad. *National Tax Journal.* 2019. Vol. 72. Iss. 1. P. 165–192. DOI:[dx.doi.org/10.17310/ntj.2019.1.06](https://doi.org/10.17310/ntj.2019.1.06)
31. Osama F., Muneer M. Audit and tax in the context of emerging technologies: A retrospective analysis, current trends, and future opportunities. *The International Journal of Digital Accounting Research* Vol. 21, 2021, pp. 95-128.
32. Tax Evasion & Whistleblowers: Curious Policy or Durable Strategy? *Tax Law: International & Comparative Tax eJournal.* SSRN. Accessed 5 May 2020.
33. Williams C. C., Alexandra I. Horodnic Cross-country variations in the participation of small businesses in the informal economy: An institutional asymmetry explanation. *Journal of Small Business and Enterprise Development.* 2017. Vol. 23. Iss. 1. P. 3–24. DOI: <https://doi.org/10.1108/JSBED-02-2015-0021>.

Інформаційні ресурси

Органи державного управління та національні інститути

1. www.kmu.gov.ua – урядовий портал Кабінету Міністрів України.
2. www.bank.gov.ua – Національний банк України
3. www.me.gov.ua – Міністерство економіки України
4. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
5. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики України
6. www.bucoda.cv.ua Офіційний сайт Чернівецького району
7. www.reforms.kiev.ua – Міжвідомча рада з впровадження економічних реформ в Україні.
8. www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

Науково-дослідні інститути та центри, пошукові системи

1. www.iweir.org.ua – Інститут світової економіки і міжнародних відносин
2. www.uceps.org – Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова
3. www.igls.com.ua – Інститут глобальних стратегій
4. www.ier.kiev.ua – Інститут економічних досліджень і політичних консультацій
5. www.lawukraine.com – База українського законодавства в Інтернет
6. www.uazone.net інформаційний сервер про Україну
7. www.eurasia.org/eerc/kiev/ EERC – консорціум економічних досліджень

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

1. www.nbuu.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека
3. www.dev.lac.lviv.ua/lib - Електронна бібліотека Львівської комерційної академії
4. www.lib-gw.univ.kiev.ua – Наукова бібліотека ім. Максимовича